

Water

Datum:	18 december 2013	Project:	Herontwikkeling St. Antonius Oudenrijn; bestemmingsplanzaken / omgevingsvergunning Mesostoren
Uw kenmerk:	-	Locatie:	Utrecht
Ons kenmerk:	V072059ae.00004.dve	Betreft:	Watertoets
Versie:	01_001		

1. Watertoetsproces en conclusie

Een belangrijk instrument bij de uitvoering van het waterbeleid is de watertoets. Het toepassen van de watertoets bij ruimtelijke ingrepen is verplicht en heeft als uitgangspunt dat de situatie voor het watersysteem door de ruimtelijke ingreep niet mag verslechteren (stand-still-beginsel). Bovendien wordt er bij de toepassing van de watertoets naar gestreefd de kansen om bestaande ongewenste situaties te verbeteren, zoveel mogelijk te benutten.

In dit kader heeft LBP|SIGHT het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) ingelicht over dit herontwikkelingsplan. Het hoogheemraadschap heeft geadviseerd over de te behandelen onderwerpen en aandachtspunten. Mede aan de hand van deze adviezen is de voorliggende waterparagraaf opgesteld.

Geconcludeerd wordt dat de herontwikkeling van het Mesos-terrein geen negatieve effecten heeft op de waterhuishouding binnen het plangebied en in de omgeving.

2. Beleidskader

Besluit ruimtelijke ordening

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In deze paragraaf (watertoets) moet worden uiteengezet of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding (grondwater en het oppervlaktewater).

De watertoets is een waarborg voor water in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterhuishoudkundige doelstellingen worden daarbij expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing genomen binnen deze ruimtelijke plannen en besluiten. De waterhuishouding wordt hierbij op een integrale wijze benaderd. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater moeten dus (in samenhang) in beschouwing worden genomen. Daarbij gaat het naast de kwantiteit ook om de kwaliteit.

De integrale benadering van waterhuishouding betekent ook dat de waterhuishouding moet worden benaderd in samenhang met andere beleidsvelden. De watertoets is een instrument om deze integrale benadering vorm te geven en om het watersysteem gezamenlijk op orde te krijgen. Deze toets heeft in het kader van onderhavige ontwikkeling plaatsgevonden.

Kaderrichtlijn Water / Nationaal Bestuursakkoord Water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is een door de EU vastgestelde richtlijn ter bescherming van alle wateren en het bevorderen van het duurzaam gebruik van (oppervlakte- en grond)water. De Kaderrichtlijn omvat regelgeving ter bescherming van de wateren door middel van het stellen van haalbare doelen die in 2015 worden bereikt. De kaderrichtlijn gaat daarbij uit van een benadering vanuit de stroomgebieden. De uitvoering van de kaderrichtlijn vraagt een grote inspanning van verschillende partijen op internationaal, nationaal en regionaal niveau.

In het Nationaal Bestuursakkoord Water worden de gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor een integraal waterbeleid in de 21^e eeuw. Het akkoord heeft als doel om in de periode tot 2015 de gevolgen van de zeespiegelstijging, bodemdaling en een veranderend klimaat aan te pakken. In het akkoord zijn afspraken tussen alle overheden gemaakt om te zorgen dat er in alle gebieden voldoende bergend vermogen is om neerslag op een adequate manier af te voeren. Hierbij wordt het principe van 'vasthouden - bergen - afvoeren' gevolgd. Water moet zo lang mogelijk worden vastgehouden of geborgen in het gebied waar het is gevallen, zodat een zo gelijkmatige en beheerste afvoer mogelijk is. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen gericht op vasthouden, bergen en afvoeren van water ligt bij het waterschap (hoogheemraadschap).

Overig waterbeleid

In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in de onderstaande beleidsdocumenten verankerd:

- rijksbeleid: Nationaal Waterplan 2009-2015, Vijfde Nota RO, WB21, NBW, Waterwet, etc.;
- provinciaal beleid: Nota Planbeoordeling, Provinciaal Waterplan Utrecht 2010-2015, Beleidsplan Milieu en Water, Streekplan, etc.;
- gemeentelijk beleid: Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan 2011-2014;
- waterschapsbeleid: Waterbeheerplan 2010-2015, Waterstructuurvisie Stichtse Rijnlanden, Beleidsregels 2010, Keur 2009.

De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast. Het actuele beleid hiervoor is vastgelegd in het Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan 2011-2014. Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater in het plangebied. Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. De belangrijkste verordening is de Keur.

3. Waterhuishouding

Oppervlaktewater / grondwater

Het plangebied is gelegen in het stedelijk gebied van de gemeente Utrecht. In en in de directe omgeving van het plangebied bevindt zich geen oppervlaktewater. Ook zijn er geen dijken aanwezig. Er vindt met de herontwikkeling geen vervuiling van het oppervlaktewater plaats. De geplande ontwikkeling levert geen nadelige effecten op voor het oppervlaktewatersysteem in de omgeving.

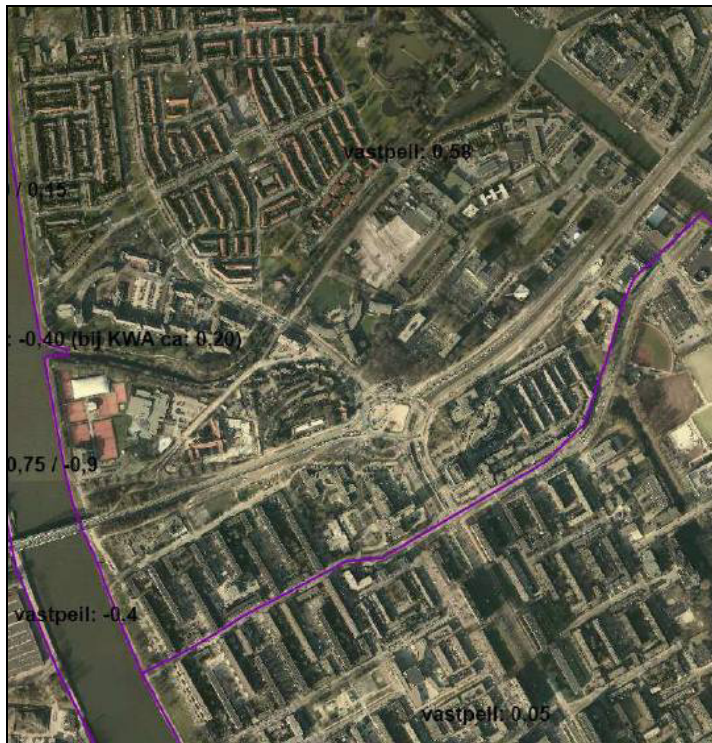
Het plangebied is niet gelegen in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied, zoals deze zijn vastgelegd op de kaarten van de provincie Utrecht. Het plangebied is gelegen in een peilgebied met vastpeil +0,58 NAP (zie figuur 1). De gemiddelde maaiveldhoogte van de planlocatie bedraagt +1,90 NAP. Volgens de gegevens van HDSR bedraagt de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) circa 1,20 meter – maaiveld.

De drooglegging bedraagt 1,32 meter (1,90 minus 0,58) en de ontwateringsdiepte bedraagt 1,2 meter. Zie voor een schematische weergave figuur 2. Zowel de drooglegging (minimaal 1 meter) als de ontwateringsdiepte (minimaal 0,7 meter) voldoen aan de gestelde richtlijnen.

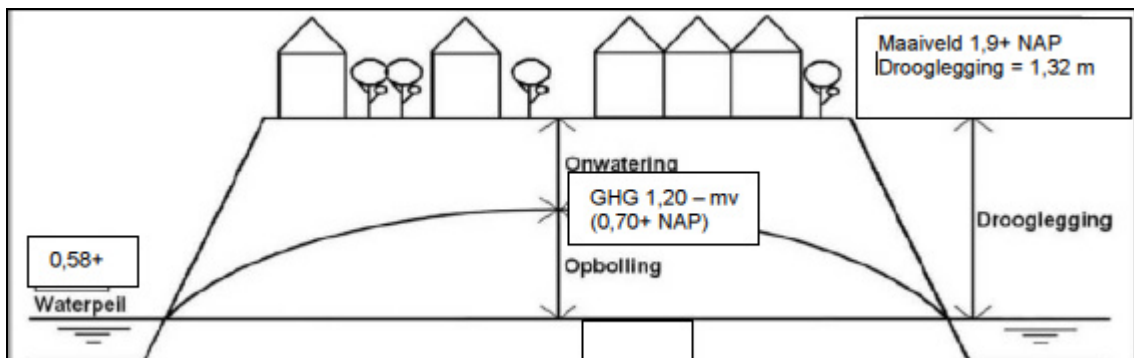
Met de bouw van de woningen zal in beperkte mate sprake zijn van verdiepte aanleg. Het betreft een half-verdiepte stalling/berging onder de nieuwe toren (over het gehele oppervlak). Deze steekt circa 2 meter onder het maaiveld. De toren betreft het roze vlak (nr.3), zie bijlage I.

De stalling/berging wordt overeenkomstig het Bouwbesluit dampdicht gerealiseerd. Hierdoor wordt in de toekomst voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Permanente onttrekking van grondwater is niet toegestaan. De ondergrondse bouw levert geen belemmeringen op voor het grondwater.

Indien voor aanvang van de bouwwerkzaamheden blijkt dat voor bepaalde werkzaamheden een tijdelijke onttrekking van grondwater of een tijdelijke lozing van bemalingswater op het oppervlaktewater nodig is, wordt hiervoor de benodigde melding gedaan of vergunning aangevraagd. Een watervergunning moet worden aangevraagd indien onttrekking plaatsvindt van meer dan 100 m³/h en/of langer dan een half jaar en/of op een grotere diepte dan 9 meter.

Figuur 1
Uitsnede Peilgebiedenkaart HDSR

Figuur 2
Schematische weergave grondwatergegevens

Waterkwaliteit

De nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd door duurzame, niet-uitlogbare bouwmaterialen toe te passen om diffuse verontreiniging van water en bodem te voorkomen. Het plan maakt geen functies mogelijk die tot verslechtering van de waterkwaliteit van zowel oppervlaktewater als grondwater leiden.

Waterketen

Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden bepleit om zo min mogelijk schoon regenwater bij afvloeiing van daken en wegen te vervuilen. Beleid van het hoogheemraadschap is er daarom op gericht om schoon hemelwater van verharde oppervlakken niet af te voeren via de riolering, maar af te koppelen en te infiltreren in de bodem of vertraagd af te voeren naar het oppervlaktewater. Hiermee wordt voorkomen dat schoon hemelwater afgevoerd wordt naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

De in het plangebied te realiseren woningen worden aangesloten op het bestaand (gemengd) rioleringsstelsel. Het vuilwater (dwa) wordt afgevoerd via dit rioleringsstelsel.

Het hemelwater (hwa) zal gedeeltelijk ter plaatse infiltreren/geborgen worden in de bestaande en aan te leggen groenvoorzieningen, dan wel middels een nader te bepalen (infiltratie)voorziening. Hiermee wordt een te snelle afvoer van hemelwater voorkomen. Indien mogelijk worden de parkeerplaatsen tevens aangesloten op een infiltratiesysteem. Dit leidt in dat geval tot nog meer grondwateraanvulling en ontlasting van het rioleringsstelsel.

Naast het aanwezige groen bestaat op het terrein voldoende ruimte voor het aanleggen van eventuele infiltratievoorzieningen. Een definitieve keuze hiervoor is nog niet gemaakt. De exacte dimensionering en situering van een infiltratievoorziening en de technische uitvoering dienen in samenspraak met de gemeente en HDSR uitgevoerd te worden. HDSR adviseert om in de bestemmingsplanregels aan te geven dat de bestemmingen (o.a. Groen) ook bedoeld zijn voor infiltratievoorzieningen.

Het overschot aan hemelwater dat bij extreme buien niet volledig met de geplande infiltratievoorzieningen kan worden verwerkt, wordt afgevoerd naar het aangrenzende hemelwaterstelsel (Ø700 mm, b.o.b. NAP -0.41 meter) in de zuidelijke rijstrook van de Ds. M.L Kinglaan (zie bijlage II voor de rioleringskaart; ter hoogte van de felgroene lijn). Hiertoe zijn tijdens de bouw van de fly-over 24 Oktoberplein in 2011 reeds drie uitleggers opgenomen. De locaties van deze uitleggers zijn op de bijgevoegde rioleringskaart weergegeven, het betreft de uitleggers vanuit de putten 1423, 1424 en 1425 (3x Ø400 mm, b.o.b. ca -0.40 meter). De capaciteit van het ontvangend hemelwaterstelsel is toereikend voor de extra belasting vanaf het Mesos-terrein, hiermee is tijdens de dimensionering ervan rekening gehouden.

Het functioneren van de bestaande riolering wordt met de realisatie van de woningen niet nadelig beïnvloed en het milieu wordt niet zwaarder belast dan in de huidige situatie.

Waterberging

Aanleg van nieuw verhard oppervlakte leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar de watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, hanteert HDSR een waterbergingsnorm. Voor plannen met minder dan 500 m² aan extra verharding is geen compenserende waterberging vereist.

Zie bijlage III voor kaarten met daarop de oppervlakte aan verharding in de huidige situatie en in de nieuwe situatie. De oppervlakteverschillen zijn als volgt samen te vatten:

	Totaal verhard oppervlakte
Huidige situatie plangebied	18.114 m ²
Nieuwe situatie plangebied	17.710 m ²

In de huidige situatie bestaat het overgrote deel van het plangebied uit bebouwing en verharding. In het kader van het onderhavige plan vindt ten opzichte van de huidige bebouwing/verharding een afname van het verharde oppervlakte plaats. Compenserende waterbergingsmaatregelen zijn daarom niet noodzakelijk.

De geplande ontwikkeling heeft geen negatieve invloed op de waterhuishouding in en rondom het plangebied. De toekomstige waterstromen (vuil en schoon) worden conform het beleid van de waterbeheerder duurzaam gescheiden ingezameld, getransporteerd en verwerkt.

LBP|SIGHT BV

ir. D. (Daniël) Verburg MSc

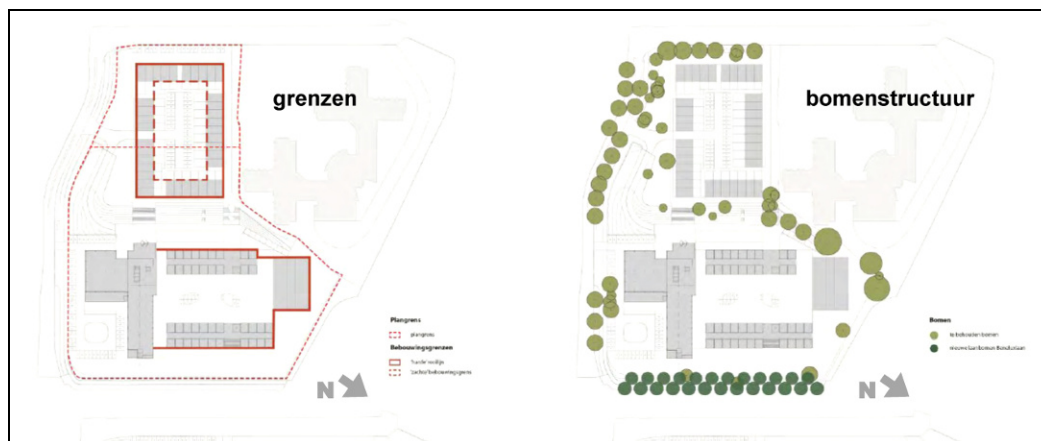
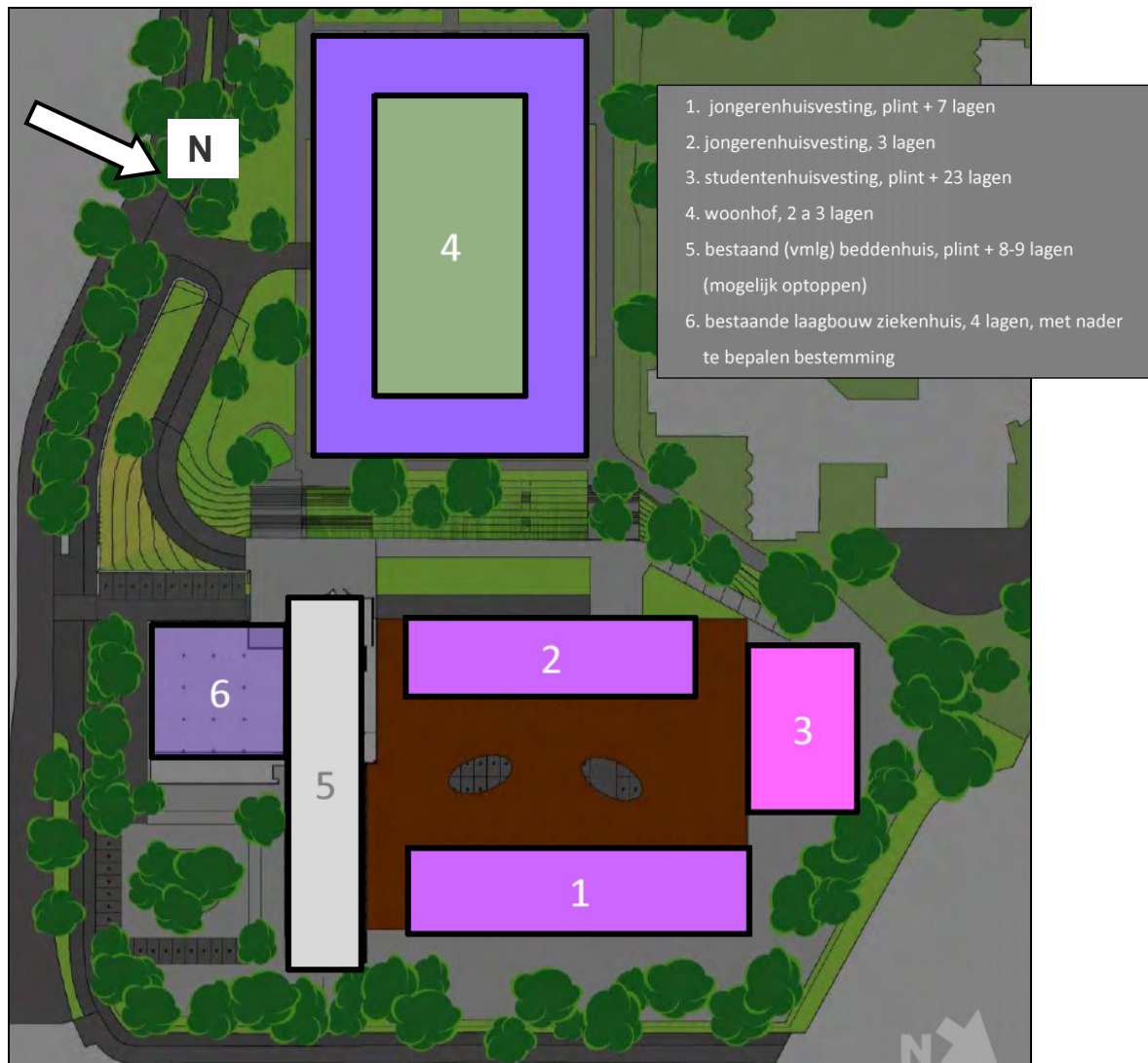
ing. J. (Hans) Geleijns

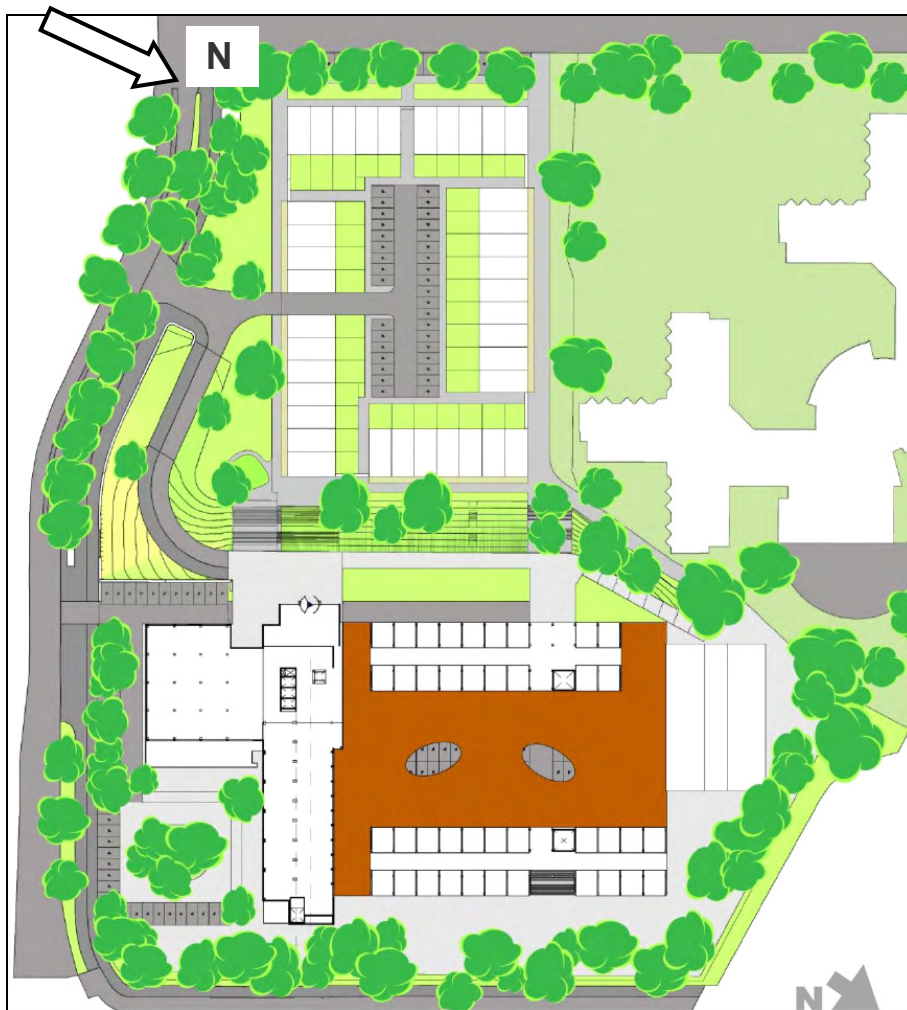
Bijlage:

- I Locatie en planontwerp
- II Rioleringskaart
- III Oppervlakte verharding

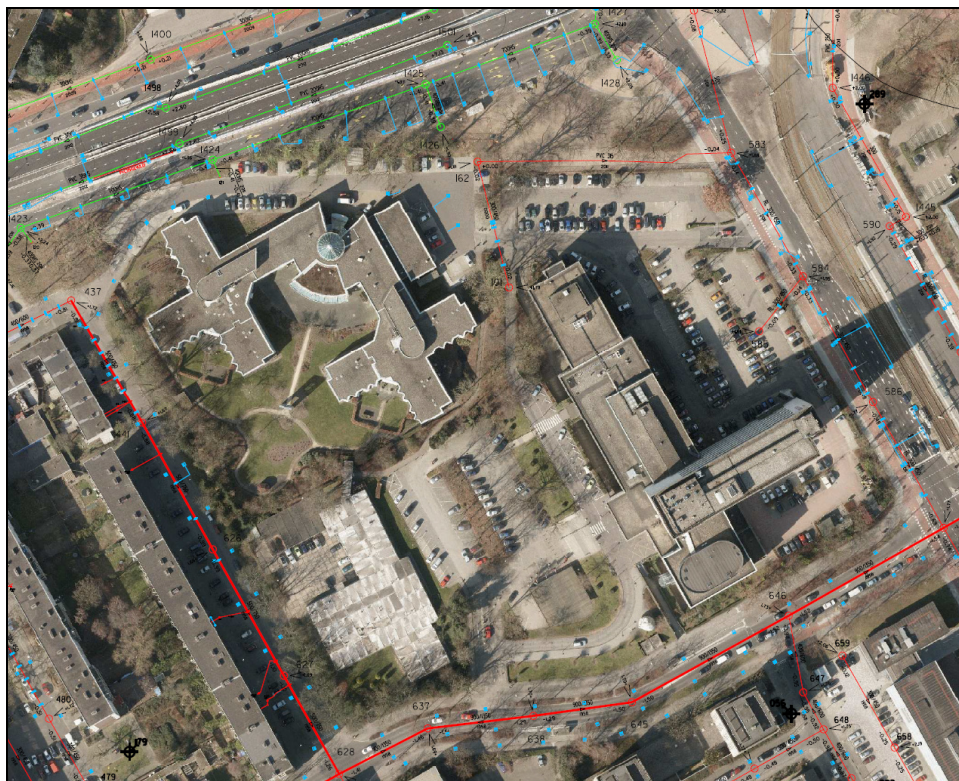
Bijlage I Locatie en planontwerp

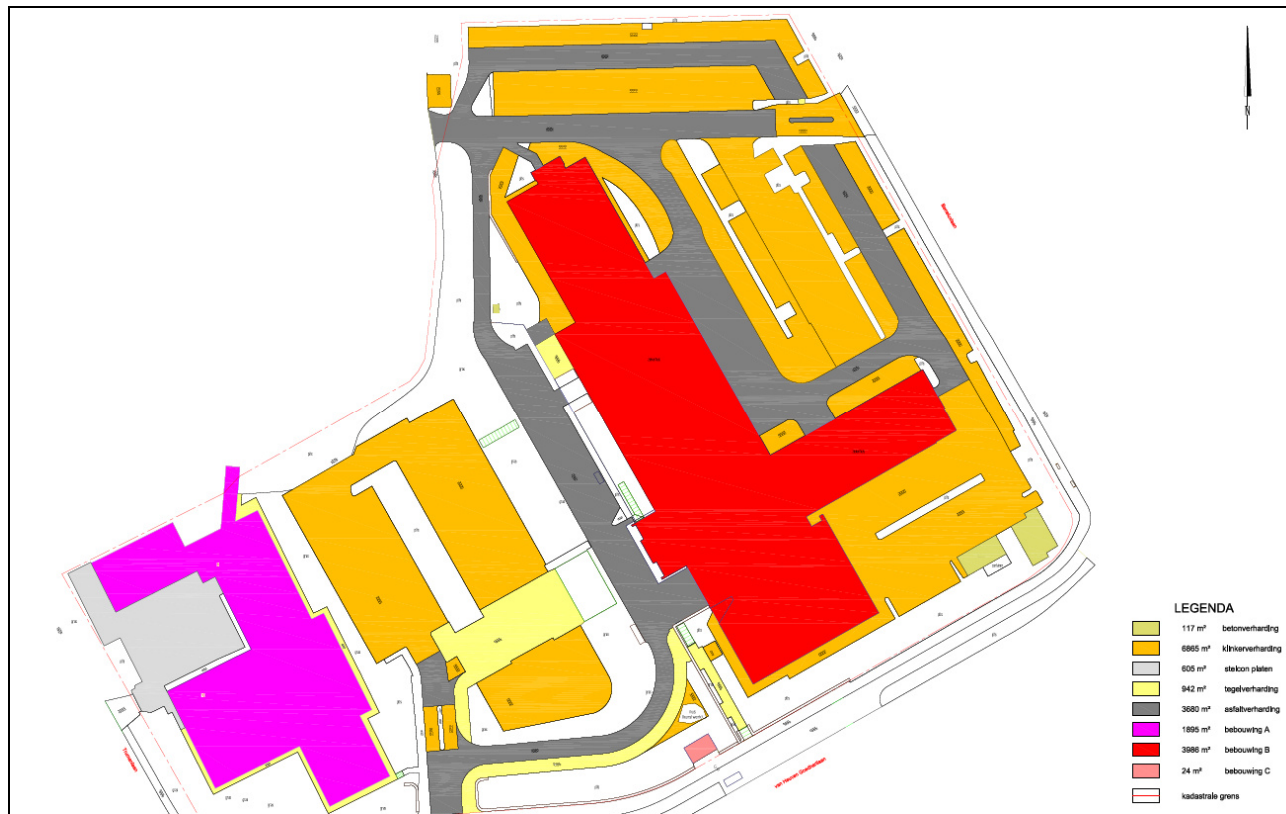

Bijlage II Rioleringskaart

Bijlage III Oppervlakte verharding

Huidige situatie

Nieuwe situatie